

Regionale klachtencommissie Wvggz
West- en Midden Brabant

---

correspondentie per adres:
Postbus 770
5000 AT Tilburg
RegionaleKlachtencommissieWvggz@ggzbreburg.nl

**BESLISSING EX ARTIKEL 10.6 van de Wet verplichte geestelijke
gezondheidszorg**

inzake

Mevrouw [klaagster]
per adres: instellingsaccommodatie te Tilburg

tegen:

Zorgaanbieder GGz Breburg, zorggroep Cure Senioren

vertegenwoordigd door:
De heer [naam], psychiater

zaaknummer RKC 20-xxx

^^

Algemeen:

De commissie ingevolge de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz), heeft in overeenstemming met haar reglement ex. artikel 10.4 lid 2 Wvggz, de klacht van mevrouw [klaagster] in behandeling genomen.

De commissie is betreffende de klacht van mevrouw [klaagster], geboren [datum] en thans krachtens een beschikking strekkend tot verlening van een tot zorgmachtiging , in de accommodatie van zorgaanbieder GGz Breburg verblijvend, tot de volgende beslissing gekomen.

De klacht:

Mevrouw [klaagster] heeft een klaagschrift ingediend gedateerd op [datum] 2020. Zij klaagt over het voorgenomen besluit tot het verlenen van verplichte zorg in de vorm van medicatie en over het feit dat zij onterecht opgenomen is. Mevrouw [klaagster] geeft aan niet psychotisch te zijn en absoluut geen medicatie te willen.

Mevrouw [klaagster] heeft haar klacht later aangevuld aangaande het besluit tot de beperking van haar bewegingsvrijheid, terwijl in de zorgmachtiging deze maatregel niet opgenomen was.

De procedure.

Het verzoek tot schorsing van het besluit tot verplichte zorg in de vorm van medicatie, heeft niet tot een besluit van de commissie geleid omdat de zorgverantwoordelijke toegezegd heeft te wachten met de uitvoering tot dat er een uitspraak op de klacht is gegeven.

De behandeling van de klacht is in eerste instantie aangehouden omdat de klacht oorspronkelijk gericht was tegen een voorgenomen besluit.

Voorafgaand aan het horen van betrokkenen bespreekt de commissie het verzoek van mevrouw [naam patiëntenvertrouwenspersoon] om de klacht uit te breiden met een onderdeel betreffende het beperken van de bewegingsvrijheid van mevrouw [klaagster]; zij verwijst daarbij naar de uitspraak van de rechtbank Zeeland-West-Brabant waarbij uitgesproken is dat, gezien de omstandigheden waarin vertrouwenspersonen hun werk doen, het op een laagdrempelige manier mogelijk moet zijn om de klachten op een later moment toe te lichten en aan te vullen. De commissie besluit tot behandeling van genoemd klachtonderdeel. Zijdens verweerders wordt daartegen geen bezwaar ingebracht.

Ontvankelijkheid:.

Klaagster is als cliënt van aangesloten zorgaanbieder GGz Breburg, klachtgerechtigd.

De klacht van mevrouw [klaagster] betreft art. 10 lid 3 van de Wvggz en is ontvankelijk.

De zitting:

Op 9 juli 2020 heeft de commissie, bestaande uit mr. F. Donders, voorzitter, de heer H. Corthals, psychiater-lid, en mevrouw A. van Dongen, lid, gehoord:

Mevrouw [klaagster], klaagster,
bijgestaan door mevrouw [naam], patiëntenvertrouwenspersoon.

en zijdens de instelling:

de heer [naam psychiater] en mevrouw [naam medebehandelaar]
aangeklaagden.

Mevrouw [klaagster] laat weten dat zij geen medicatie wil want dan raakt zij van het padje af. Ze heeft eerder Setraline gehad en voelde zich daarbij het hele jaar slecht. Zij bevestigt dat er met haar verschillende keren is gesproken over de noodzaak tot medicatie en het voornemen om die verplicht te stellen.

Mevrouw [klaagster] zegt dat zij hier om heel andere redenen zit dan een psychose en dat de heer [naam psychiater] dat ook goed weet. Zij zegt dat het op zich goed met haar gaat maar dat zij hier veel gepest wordt, ze gaat daarom al om kwart over acht naar bed; op de therapie wordt ze door het slijk gehaald maar zij zullen haar niet meer hebben. Mevrouw [klaagster] vertelt verder dat zij haar familie op televisie ziet, zij kent hen allemaal want zij is niet achterlijk.

Gevraagd naar haar klacht over het opgenomen zijn, licht mevrouw [klaagster] toe dat zij hier niet zit vanwege een psychose want dat heeft ze niet; zij is er inmiddels wel achter waarom zij hier zit.

Desgevraagd laat mevrouw [klaagster] weten dat zij de rechter telefonisch heeft gesproken; zij wist van niets, het was allemaal achter haar rug om geregeld. Betreffende het niet naar buiten mogen, zegt mevrouw [klaagster] dat zij momenteel niet naar buiten wil want ze wordt in de gaten gehouden. Ook laat ze weten dat men iets in de wc heeft gedaan waardoor het water donker bruin is geworden. Zij wil ook niet langer naar huis om extra kleding te halen. Bij aanvang wilde ze dat wel omdat ze maar 1 set kleding bij zich had ze loste dat op door haar kleding hier te wassen en dat gaat goed.

Mevrouw [klaagster] vraagt of de patiënten op de afdeling wel echte patiënten zijn en geeft aan dat zij denkt van niet; het zijn volgens haar mensen die betaald worden om haar in gaten te houden. Zij mag ook niet alleen naar buiten en is ten onrechte hier opgesloten.

Mevrouw [patiëntenvertrouwenspersoon] licht toe dat zij na het indienen van de klacht over de medicatie, zag dat de zorgmachtiging geen toestemming gaf voor het beperken van de bewegingsvrijheid van mevrouw

[klaagster]. Zij heeft toen met de behandelaar gebeld en laten weten dat mevrouw [klaagster] niet tegen haar wil binnengehouden kon worden, toen speelde bij mevrouw [klaagster] de wens om haar huis te mogen gaan om extra kleding te halen want zij had alleen de kleding die ze droeg. Vervolgens is er een besluit ex. artikel 8:11 Wvvgz genomen om haar bewegingsvrijheid te beperken, stellende dat er sprake was van een noodsituatie. Mevrouw [patiëntenvertrouwenspersoon] is van mening dat er geen sprake was van nood, immers de situatie was onveranderd ten opzichte van de dagen ervoor en toen werd ook niet over nood gesproken. Nadat de zorgmachtiging was aangepast is er alsnog een artikel 8:9-besluit genomen. Mevrouw [patiëntenvertrouwenspersoon] is aldus van mening dat mevrouw [klaagster] gedurende de periode 11 tot 26 juni en van 26 tot 30 juni, zonder rechtsgrond is binnengehouden. Zij betwijfelt of er sprake is van een onbewuste omissie van de rechtbank in de zorgmachtiging ten opzichte van de kennisgeving van zorgmachtiging. Immers de rechtbank heeft een nieuwe zitting gehouden en opnieuw beslist; bij een duidelijke vergissing had de rechtbank kunnen rectificeren.

Mevrouw [patiëntenvertrouwenspersoon] vraagt zich af of mevrouw [klaagster] de informatiebrief van de geneesheer directeur heeft gekregen behorend bij het besluit ex. Art. 8.13 Wvvgz.

De heer [naam psychiater] licht toe dat zijn standpunt is dat mevrouw [klaagster] lijdt aan een psychotische stoornis en daarom antipsychotische medicatie nodig heeft. Wellicht speelt er ook een depressie waarvoor t.z.t. antidepressiva gegeven kan worden voor nu heeft de behandeling van de psychose prioriteit. Hij laat weten dat mevrouw [klaagster] dacht dat zij vergiftigd werd; ze verwaarloosde zichzelf, dronk weinig en verloor haar sociale contacten. Dit alles heeft geleid tot haar opname. Naar zijn oordeel kan er zonder medicatie geen vooruitgang worden geboekt. Momenteel wordt er niets bereikt maar kan mevrouw [klaagster] ook niet naar huis terugkeren.

Mevrouw [naam medebehandelaar] licht toe dat op de kennisgeving van de rechtbank , 'beperking van de bewegingsvrijheid' wel was opgenomen als noodzakelijke maatregel. Toen zij door mevrouw [patiëntenvertrouwenspersoon] geïnformeerd werd over het ontbreken daarvan op de beschikking van de rechtbank, heeft zij overleg gepleegd met de geneesheer directeur en met de rechtbank. De rechtbank gaf aan dat dit per abuis was weggelaten en gaf aan dat er een nieuwe hoorzitting en een nieuw besluit moest komen.

Het oordeel van de commissie:

Op grond van de ingebrachte stukken zijnde, het klaagschrift, de daar op gevolgde aanvulling en toelichting van de patiëntenvertrouwenspersoon, de onderdelen van het patiëntendossier als ook op grond van hetgeen betrokkenen ter zitting hebben verklaard, overweegt de commissie als volgt.

De commissie stelt vast dat mevrouw [klaagster] op grond van een zorgmachtiging d.d. [datum] 2020 in de accommodatie van de zorgaanbieder wordt verpleegd. Zij is, volgens haar zorgplan, gediagnosticeerd met een stoornis in het schizofreniespectrum en een depressieve stemmingsstoornis. Aanleiding voor de verplichte opname is een actueel paranoïde psychotisch toestandsbeeld dat middels ambulante zorg niet effectief kon worden verbeterd.

De rechtbank heeft vastgesteld dat mevrouw [klaagster] lijdt aan een psychische stoornis die ernstig nadeel tot gevolg kan hebben in de vorm van ernstig lichamelijk letsel van betrokkene, ernstige psychische schade van betrokkene, maatschappelijke teloorgang van betrokkene.

De klacht van mevrouw [klaagster] heeft betrekking op het besluit tot verplichte zorg in de vorm van medicatie d.d. 24 juni 2020 (I) en over de beperking van haar bewegingsvrijheid in de verschillende besluiten van 11 juni, 26 juni en 30 juni 2020 (II). De beperking van de bewegingsvrijheid behelst concreet, het verplicht verblijf op een gesloten afdeling van de accommodatie.

Ad I. De commissie overweegt dat toediening van medicatie onderdeel uitmaakt van de vormen van verplichte zorg die door de rechtbank noodzakelijk worden geacht om het aanwezige risico op ernstig nadeel af te wenden. Vast is komen te staan dat de zorgverantwoordelijke voldaan heeft aan de vereiste zorgvuldigheidsnormen die de wet voorschrijft aan de uitvoering van maatregelen van verplichte zorg. Te weten, het besluit is op schrift gesteld en gemotiveerd en is ter kennis van de geneesheer directeur gebracht. Uit het dossier en bestreden besluit is voorts gebleken dat er voorafgaand aan het besluit met mevrouw [klaagster] daarover is gesproken en dat de zorgverantwoordelijke zich een oordeel heeft gevormd omtrent de wilsbekwaamheid van klaagster en het aanwezig zijn van risico op ernstig nadeel.

Tevens blijkt uit het schriftelijk besluit dat de doelen en het gebruik als ultimatum remedie zijn afgewogen. De geneesheer directeur heeft mevrouw [klaagster] vervolgens per brief van 26 juni 2020 ingelicht over het besluit en over haar klaagrecht en recht op bijstand en ondersteuning; dit conform art. 8:9 lid 3 Wvzgg.

De commissie acht het toedienen van medicatie proportioneel, subsidiair en effectief. Immers medicamenteuze behandeling met antipsychotica is algemeen aanvaard als een doeltreffend middel om psychoses te behandelen, er is ook geen minder belastend middel bekend. De zorgverantwoordelijke heeft ruim 2 weken vergeefs de tijd genomen om klaagster te overtuigen van de noodzaak van medicatie en haar vrijwillige medewerking te verkrijgen. Het middel is tevens proportioneel aangezien het tot doel heeft om klaagster op korte termijn in staat te stellen naar huis terug te laten keren en haar autonomie zo veel mogelijk te herwinnen.

De commissie ziet geen gronden om dit klachtonderdeel gegrond te verklaren.

Ad II. Aangaande de klacht over het beperken van de bewegingsvrijheid van mevrouw [klaagster], overweegt de commissie als volgt.

Bij besluit van 11 juni, is de bewegingsvrijheid van mevrouw [klaagster] beperkt tot verblijf op de gesloten afdeling zonder dat de zorgmachtiging in deze vorm van verplichte zorg voorzag. De commissie kan begrip tonen voor het misverstand dat bij de behandelaren bestond waarbij men er kennelijk van overtuigd was dat deze vorm wel was voorzien. De kennisgeving van de mondelinge afspraak gaf daar aanleiding toe. De commissie oordeelt echter dat op de behandelaren steeds de verantwoordelijkheid rust om zich te vergewissen van de legitimiteit van verleende zorg. De commissie concludeert dat het hier besproken besluit niet in stand kan blijven en zal dit onderdeel van de klacht gegrond verklaren.

Bij besluit van 26 juni 2020 is, gebruikmakend van artikel 8:11 Wvzgg, besloten tot beperking van de bewegingsvrijheid van klaagster als tijdelijke verplichte zorg niet voorzien in zorgmachtiging. De commissie overweegt hierbij dat de situatie en gesteldheid van mevrouw [klaagster] onveranderd was ten opzichte van de situatie die had geleid tot het besluit tot beperking van haar bewegingsvrijheid op 11 juni 2020. Te weten een paranoïde psychotische toestandbeeld, waarbij klaagster aangaf niet op de instelling te willen zijn en er sprake was van risico op ernstig nadeel als verwoord door de rechtbank.

De commissie kan de zorgverantwoordelijke goed volgen in het besluit om gebruik te maken van deze wettelijke mogelijkheid ter overbrugging van de periode tot aan de behandeling van het verzoek om wijziging van de zorgmachtiging. Het alternatief zou namelijk zijn dat mevrouw [klaagster] naar buiten zou mogen gaan terwijl zij zichzelf daarmee in een risicovolle situatie zou brengen en zij door haar psychische stoornis, niet in staat was daar een wilsbekwame afweging in te maken. De commissie heeft verder vastgesteld dat het besluit en de besluitvorming voldoen aan de eisen die artikel 8.11 t/m 8:13 Wvggz stellen. Zij ziet dan ook geen aanleiding om dit onderdeel van de klacht gegrond te verklaren.

Aangaande het besluit d.d. 30 juni 2020 ex artikel 8:9 Wvggz, overweegt de commissie als volgt.

Beperking van de bewegingsvrijheid van mevrouw [klaagster] is onderdeel van de vormen van verplichte zorg die door de rechtbank noodzakelijk worden geacht om het aanwezige risico op ernstig nadeel af te wenden, aldus de beschikking tot zorgmachtiging van [datum] 2020. Vast is komen te staan dat de zorgverantwoordelijke voldaan heeft aan de vereiste zorgvuldigheidsnormen die de wet voorschrijft aan de uitvoering van maatregelen van verplichte zorg. Te weten, het besluit is op schrift gesteld en gemotiveerd en is ter kennis van de geneesheer directeur gebracht. Uit het dossier en bestreden besluit is voorts gebleken dat er voorafgaand aan het besluit met mevrouw [klaagster] daarover is gesproken en dat de zorgverantwoordelijke zich een oordeel heeft gevormd omtrent de wilsbekwaamheid van klaagster en het aanwezig zijn van risico op nadeel. Tevens blijkt uit het schriftelijk besluit dat de doelen en het gebruik als ultimum remedie zijn afgewogen. De geneesheer directeur heeft mevrouw [klaagster] vervolgens per brief van 1 juli 2020 ingelicht over het besluit en over haar klaagrecht en recht op bijstand en ondersteuning; dit conform art. 8:9 lid 3 Wvggz.

De commissie acht het beperken van de bewegingsvrijheid, proportioneel, subsidiair en effectief. Immers hiermee wordt beoogd de veiligheid van klaagster te waarborgen en een adequate behandeling mogelijk te maken opdat zij zo spoedig mogelijk naar huis terug kan keren en haar autonomie zo veel mogelijk kan herwinnen.

Aanvullend merkt de commissie op dat de verklaringen van mevrouw [klaagster] ter zitting ruimte laten voor twijfel over de vraag óf zij behoefte heeft aan bewegingsvrijheid buiten de gesloten afdeling en of zij die behoefte gedurende de gehele opname ervaart. Zekerheidshalve is de

commissie er van uit gegaan dat mevrouw [klaagster] zich wenst te verzetten tegen de beperking van haar bewegingsvrijheid vanaf 11 juni 2020 tot aan de datum van de hoorzitting.

De beslissing:

De klacht van mevrouw [klaagster] is deels gegrond en deels ongegrond.

De klacht is gegrond voor zover die betrekking heeft op het besluit ex artikel 8:9 Wvvgz d.d. 11 juni 2020 (in werking tot 26 juni 2020) tot beperking van de bewegingsvrijheid. De commissie vernietigt het bestreden besluit dienaangaande.

De klacht is ongegrond voor al het overige zijdens klaagster gesteld.

Datum uitspraak : Tilburg, 9 juli 2020

Datum verzending: Tilburg, 2020